

K³ ČERNIGOJ KOSOVEL SPACAL

MAGIČNOST PROSTORA

... Svetlikanje rose.
Dehtenje oči.
Ali je trava zelena?
Človek je bel.
Gibanje. Muzika.
Črke rasto v prostor.
Glasovi so kakor stavbe.
Prepih vetrov.
Kozmos, kozmos, kozmos.
Magija prostora.
Svetlikanje prostora.
Skozi pesem
sije luč duše,
svetloba besede,
ki je kot mavrično steklo ...

(odlomek Kosovelove pesmi Kalejdoskop)

13. april 2019 – 30. marec 2020

ČERNIGOJ-KOSOVEL-SPACAL MAGIČNOST PROSTORA

Trije kraški umetniki. Trije različni pogledi na življenje in en Kras. Njihove ustvarjalne poti so se na najrazličnejše načine prepletale med seboj in s to pokrajino. Kras jih je zaznamoval. Vsak na svoj način so doživljali njegovo bistvo. In obratno. Oni so bili med tistimi, ki so pomagali izklesati njegov poseben značaj, osmisliti njegove skrite pomene, bolj jasno oblikovati njegovo poslanstvo. Z njihovo govorico Kras nagovarja tudi danes, tukaj in v evropskem prostoru: podobe odmaknjenosti, odtisi pradednih arhetipov, tihi samopremisleki, preverjanja vsakdanjih življenjskih poti.

Osrednja razstava je odprta v Galeriji Lojzeta Spacala v Štanjelu, od 13. aprila 2019 do 30. marca 2020. Vabljeni, da v tem času doživite ustvarjalni preplet vseh treh ustvarjalcev tudi v Galeriji Avgusta Černigoja v Lipici in Kosovelovi sobi Sežana!

Avgust Černigoj

Srečko Kosovel

Lojze Spacal

Avgust Černigoj (1898–1985)

Med letoma 1920 in 1924 je študiral na Akademiji v Bologni in na umetno-obrtni šoli v Münchnu ter obiskoval tudi Bauhaus v Weimarju. Od ekspresionizma je prešel v konstruktivizem, nato pa med drugim, v kritični realizem ter številne druge sloge. Njegov opus obsega grafike, risbe, slike, kolaže, scenografije, makete, ilustracije, stenske poslikave cerkva in likovno ladijsko opremo. Po 2. svetovni vojni, vse do upokojitve leta 1970, je bil profesor risanja na slovenski gimnaziji in na slovenskem učiteljskem v Trstu. Leta 1976 je prejel Prešernovo nagrado, 1981 pa je postal dopisni član SAZU. Večino svojih del je zapustil Kobilarni Lipica, kjer je preživel zadnjih pet let svojega življenja. Upravičeno ga smatramo za najvidnejšega predstavnika zgodovinske avantgarde v slovenski likovni umetnosti.

Srečko Kosovel (1904–1926)

Pesnik rojen v Sežani, je svoja otroška leta preživel v Tomaju. Šolal se je v Ljubljani, a se je vedno rad vračal domov na Kras, v to melanholično skalnato pokrajino, ki mu je v samoti pomagala uravnati notranji nemir in kjer je komaj 22-leten umrl za posledicami meningitisa. V izredno kratkem obdobju intenzivnega ustvarjanja je napisal več kot 1300 pesmi; poleg tega še pesmi v prozi, predavanja, manifeste, publicistične tekste, pisma in dnevniške zapiske, ki bralcu ponujajo dodaten vpogled v pesnikovo življenje in ustvarjanje. Njegov opus ponuja široko paleto tem in slogov: od sentimentalne, baržunaste, melanholične, razpoloženske in osebnizpovedne lirike do najbolj radikalnih konsov, ki ga uvrščajo v sam vrh svetovne zgodovinske avantgarde. Pesnik in mislec, sentimentalni mladenič, a tudi sodnik in upornik je še vedno vzor vsakomur, ki želi svetu in življenju dati novo duhovno vsebino.

Lojze Spacal (1907–2000)

Slikarja in grafika Lojzeta Spacala je dolga ustvarjalna pot vodila vse od magičnega realizma in realističnega obravnavanja sveta v različnih izpeljankah do abstrakcije s prepoznavnim poetičnim prostorom, o čemer priča njegov impozanten opus, s katerim se je uveljavil kot izjemno subtilen in pronicljiv slikar z izjemnim vsebinskim, formalnim in tehnološkim razponom. Vse od leta 1957 sta ga ustvarjalno navdihovala predvsem kraška pokrajina in njeni ljudje, ki so prepoznavno zaživeli v čistem likovnem videnju barv, znakov, črt, kompozicije in površin. Njegova dediščina govori o umetniku, ki je ta prostor povezoval, navdihoval in plemenitil s toplino in čutenjem, navezanostjo in pripadnostjo, predvsem pa s širino umetniške govorice v risbi, sliki, grafiki, monotipiji, akvarelu, temperi, mešani tehniki, mozaiku, tapiseriji, kipih in fotografiji.

- LIPICA -

Galerija Avgusta Černigoja v Lipici

je bila po načrtih Matjaža Garzarollija odprta leta 1986, leta 1987 pa jo je preuredila skupina Novi kolektivizem. Pretežni del opusa od 1358 umetniških del zajemajo grafike. Tudi kolaži, pasteli ter olja imajo v njem svoje mesto. Vsebinsko so prisotni figuralni motivi in predmetni svet kot čista abstrakcija. Poleg razstavnega dela je del galerije tudi manjši depo, v katerem so shranjena dela, ki niso razstavljeni. V veliki večini je vidna avtorjeva zvestoba konstruktivizmu in njegovim načelom.

Galerija Avgusta Černigoja
Kobilarna Lipica, d. o. o., Lipica 5, 6210 Sežana

Galerija je odprta od aprila do oktobra vsak dan od 10.00 do 18.00, od novembra do marca vse dni razen ponedeljkov 10.00 do 16.00 oz. po dogovoru.

Informacije in prijave: info@lipica.com ali booking@lipica.com, www.lipica.org, Facebook: Kobilarna Lipica - Lipica Stud Farm

Kosovelova spominska soba je od leta 1976 urejena v prostoru, kjer se je 18. marca 1904 rodil Srečko Kosovel, eden največjih slovenskih pesnikov. Izvirni, konstruktivistično urejen prostor je nastal po zamisli arhitekta Janeza Suhadolca. Na vodenem obisku spominske sobe spoznamo pesnikovo življenje in literarno ustvarjanje, ogledamo si film, zanimive eksponate in literaturo pesnika, ki nas s svojo poezijo, aktualnostjo, kritičnostjo in vizionarstvom še vedno navdihuje.

Kosovelova spominska soba
Ljudska univerza Sežana, Bazoviška cesta 9, 6210 Sežana
Obisk po predhodni najavi.
Informacije in prijave: mateja.kralj@lu-sezana.si, 05/7311 301
www.lu-sezana.si/kosovelova-soba, Facebook: Kosovelova soba

- ŠTANJEL -

Galerija Lojzeta Spacala je bila zgrajena 1988 kot prvi obnovljeni del prostornega grajskega kompleksa v Štanjelu. Prav po zaslugi Lojzeta Spacala in njegovih številnih somišljenikov, ki so mu pomagali uresničiti zamisel o galeriji za stalno hrambo njegovih likovnih del, se je Štanjel s številnimi dogodki, ki so se odvijali v teh prostorih, razvijal kot pomembno kulturno središče Krasa. Lojze Spacal je tem krajem podaril več kot 150 najrazličnejših del in s svojim umetniškim vplivom sloves Krasa in Štanjela ponesel v širni svet.

Galerija Lojzeta Spacala, Štanjel 1a, 6222 Štanjel
Javni zavod Komenski Kras

Galerija je odprta od aprila do junija od ponedeljka do petka med 10.00 in 17.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10.00 do 18.00, od julija do septembra od 10.00 do 19.00, od oktobra do sredine novembra od 9.00 do 16.00 in od sredine novembra do marca od petka do nedelje ter ob praznikih od 9.00 do 16.00 oz. po dogovoru.

Informacije in prijave: tic@stanjel.eu
www.stanjel.eu, Facebook: Štanjel Tourism

Galerija Lojzeta Spacala

Pri povezovanju zapuščine Avgusta Černigoja, Srečka Kosovela in Lojzeta Spacala ter razstavišč, v katerih jih lahko поблиže spoznamo, so poleg Javnega zavoda Komenski Kras kot glavnega organizatorja sodelovali Kobilama Lipica, d. o. o., Goriški muzej, Ljudska univerza Sežana, Galerija Prešernovih nagajencev, KB1909 S.p.A., Martin Spacal, Kulturni dom Alberta Sirkca, Križ ter drugi posamezniki in organizacije.

Sponzor: KB1909 S.p.A.

KB
1909

Avtorji razstave: mag. Marko Arnež (programski vodja razstave), dr. Nelida Nemeč, mag. Davor Kernel (Goriški muzej), Marko Tušek, Mateja Kralj (Ljudska univerza Sežana), Martin Spacal, Franco Vecchiet, Barbara Božičnik (Kobilama Lipica, d. o. o.), Polona Abram.

Besedila: Polona Abram, dr. Nelida Nemeč, mag. Davor Kernel, Mateja Kralj
Oblikovanje: Marko Tušek
Fotografije: arhiv razstavišč in Kosovelove knjižnice Sežana
Jezikovni pregled: Polona Tomac Stanojev
Tisk: Grafitisk, Tomačevica
Izdal Javni zavod Komenski Kras, zanj Polona Abram, direktorica
April 2019

K³
ČERNIGOJ
KOSVEL
SPACAL

MAGIČNOST PROSTORA

... Svetlikanje rose.
Dehtenje oči.
Ali je trava zelena?
Človek je bel.
Gibanje. Muzika.
Črke rasto v prostor.
Glasovi so kakor stavbe.
Prepih vetrov.
Kozmos, kozmos, kozmos.
Magija prostora.
Svetlikanje prostora.
Skozi pesem
sije luč duše,
svetloba besede,
ki je kot mavrično steklo ...

(odlomek Kosovelove pesmi Kalejdoskop)

13. april 2019 – 30. marec 2020

